

Online ZINE / No Airplane Mode

/ :DDD Kunst House
2024

/

www.dddkunsthhouse.com

“No Airplane Mode” is an online zine publication where artists from around the world share photos and interviews documenting their eco-friendly mobility practices. The zine showcases creative and sustainable travel methods, such as trains, buses, bicycles, and other low-carbon transportation. This visual narrative aims to inspire and educate the arts community on reducing their environmental impact through sustainable travel.

Interviews with
artists by
Tereza Davtyan

Artists
Bénédicte Rousselet
Alina Andrei
Raphael Robin

Designed by
Valentina Maz

ON THE MOVE

Co-funded by
the European Union

This dissemination activity is part of On the Move's Workshop for Cultural Mobility Developers, held in Tbilisi, Georgia (June 12-14, 2024), and supported by the EU.

Օնլայն ՉԻՆ / Ոչ Օդանավային Ռեժիմ

«Ոչ Օդանավային ռեժիմ» օնլայն զինը այն հրապարակումն է, որտեղ աշխարհի տարբեր երկրներից արվեստագետներ կիսվում են լուսանկարներով և հարցազրույցներով, որոնք փաստում են իրենց բնապահպանական շարժունակության պրակտիկաները: Ջինը ներկայացնում է ստեղծագործական և կայուն ճանապարհորդության մեթոդներ, ինչպիսիք են՝ գնացքները, ավտոբուսները, հեծանիվները և այլ ցածր ածխածնային փոխադրամիջոցներ: Այս տեսողական նարատիվը նպատակ ունի ոգեշնչել և կրթել արվեստի համայնքին՝ կայուն ճանապարհորդության միջոցով նվազեցնելու իրենց էկոլոգիական ազդեցությունը:

Արվեստագետների հարցազրույցները՝
Թերեզա Դավթյան

Արվեստագետներ
Բենեդիկտ Ռուսելե
Ալինա Անդրեյ
Ռաֆայել Ռոբին

Զիգայնը
Վալենթինա Մազ

Այս տարածման գործունեությունը «On the Move»-ի Մշակութային շարժունակության մշակողների համար նախատեսված աշխատարանի մաս է կազմում, որը տեղի ունեցավ Թբիլիսիում, Վրաստանում (2024թ. հունիսի 12-14) և աջակցվում է ԵՄ-ի կողմից:

Bénédicte Rousselet
France

HI BÉNÉDICTE
PLEASE INTRODUCE YOURSELF AND TELL US A BIT ABOUT YOUR ARTISTIC BACKGROUND?

I grew up in a bunker in Normandy, and I've always been right next to the ocean. When the water level rose, my bunker was submerged and I had to choose between staying or fleeing. At 15, I made my first snorkel, and continued to live in the same place. That's when I met my real family, underwater. I don't make art, I just make snorkels for whoever wants them, and I think more and more people like snorkels.

HOW DID YOU FIRST BECOME INTERESTED IN ECO-FRIENDLY MOBILITY?

After several years of making tubas for myself and my neighbors, I received an order for 60 tubas. After taking the time to make them, I had to send them. The shipping label indicated an island in the UK, and a small plane was waiting for my parcel. I said no, it didn't make sense to send a package made in water and destined to go in water by air. So I swam to the island, accompanied by a few faithful fish.

PLEASE DESCRIBE ONE OF YOUR MOST MEMORABLE ECO-FRIENDLY TRAVEL EXPERIENCES?

It's my most memorable experience because it's unfortunately the saddest. The island I had sent the snorkels to, seeing that I refused any money, decided to build me a small sailboat. They were really nice, and my muscles were sore, so I waited until the end of construction to set sail again. My faithful fish waited with me. The boat was beautiful, and we were soon on our way to our native Normandy. To make the experience comfortable for everyone, I had drilled a hole in the hull so the fish could enjoy the converted boat. All hell broke loose. Soon other fish met, mated and a new population of fish was born. I was very happy at first, but the hull couldn't cope with the new influx, and the boat broke up. I lost a lot of faithful fish in the incident, and I hope they're still living in the Channel with their new families.

WHAT MODES OF TRANSPORTATION DID YOU USE, AND WHAT MADE THE EXPERIENCE UNIQUE?

I used the boat and the swim.

WHAT MESSAGE DO YOU HOPE TO CONVEY THROUGH YOUR CONTRIBUTIONS TO THE “NO AIRPLANE MODE” ZINE?

I've come up with a new way to avoid crumpled skin when you're in the water too long. And I've got snorkels if you want. So if you're ever in Normandy, come and have a drink in my bunker. If you come swimming, that's cool.

HOW DO YOU THINK SUSTAINABLE TRAVEL CAN INFLUENCE THE BROADER ARTS COMMUNITY?

It's amazing how residences and exhibitions can be 10,000 km from home, and yet everything is accessible. It's very strange to go to the other side of the world in just a few hours, with no questions asked. Besides, the whole airport ritual doesn't make sense to me. It's all surreal and at the same time commonplace. Why do my swimming journeys with my faithful fish make less sense than traveling like a bird but without wings? I'd rather have fins.

WHAT ARE YOUR FUTURE PLANS OR PROJECTS RELATED TO SUSTAINABLE TRAVEL?

I'd like to offer more snorkels to anyone who wants them, and maybe some flippers too. If you have to become an animal to travel, I'd rather turn you into a fish.

Ողջույն, Քենեդիկա:

Խնդրում եմ ներկայացրեք ինքներդ ձեզ և պատմեք մի փոքր ձեր արվեստի մասին:

Ես մեծացել եմ Նորմանդիայում՝ բունկերի մեջ, և միշտ եղել եմ օվկիանոսի կողքին: Երբ ջրի մակարդակը բարձրացավ, իմ բունկերը խորտակվեց, և ես ստիպված էի ընտրել. մնալ կամ փախչել: 15 տարեկանում ես պատրաստեցի իմ առաջին շնչափողը և շարունակեցի ապրել Նոյն տեղում: Միա այն ժամանակ ես հանդիպեցի իմ իսկական ընտանիքին՝ ջրի տակ: Ես արվեստ չեմ ստեղծում, պարզապես պատրաստում եմ շնչափողեր՝ նրանց համար, ովքեր ցանկանում են, և կարծում եմ, որ ավելի ու ավելի շատ մարդիկ են սիրում շնչափողերը:

Ինչպե՞ս սկսեցիք հետաքրքրվել բնապահպանական շարժունակությամբ:

Մի քանի տարի ինձ և իմ հարևանների համար շնչափողեր պատրաստելուց հետո ես ստացա 60 շնչափողի պատվեր: Դրանք պատրաստելուց հետո ստիպված էի ուղարկել դրանք: Առաքման պիտակն ուղղված էր Մեծ Բրիտանիայի մի կղզի, և փոքրիկ ինքնաթիռը սպասում էր իմ փաթեթին: Ես ասացի ոչ, իմաստ չունի ջրի մեջ պատրաստված և ջրի մեջ օգտագործվող մի փաթեթ օդային ճանապարհով ուղարկել: Այնպես որ, ես լողացի կղզի՝ մի քանի հավատարիմ ձկների հետ:

Կպատմե՞ք ձեր ամենահիշարժան բնապահպանական ճանապարհորդություններից մեկը:

Այն իմ ամենահիշարժան փորձառությունն է, բայց ցավոք ամենատխուրն է: Կղզին, որին ես ուղարկել էի շնչափողերը, տեսնելով, որ ես հրաժարվում եմ որևէ գումարից, որոշեց ինձ համար փոքրիկ առագաստանավ կառուցել: Նրանք շատ բարի էին, իսկ իմ մկանները ցավում էին, այնպես որ ես սպասեցի շինարարության ավարտին, որպեսզի կրկին նավարկեմ: Իմ հավատարիմ ձկները սպասեցին ինձ հետ: Նավակը գեղեցիկ էր, և մենք շուտով ճանապարհվեցինք դեպի մեր հայրենի Նորմանդիա: Հարմարավետության համար ես փոս էի բացել նավակի կորպուսում, որպեսզի ձկները կարողանան օգտվել նավակի վերածված տնից: Ամեն ինչ խառնվեց իրար: Շուտով այլ ձկներ եկան, բազմացան, և Նոր բնակչություն առաջացավ: Ես սկզբում շատ ուրախ էի, բայց կորպուսը չդիմացավ Նոր հոսքին, և նավակը կտրվեց: Ես կորցրեցի շատ հավատարիմ ձկներ, և հոյս ունեմ, որ նրանք դեռ ապրում են Լա Մանշում իրենց Նոր ընտանիքների հետ:

Ինչ փոխադրամիջոցներ եք օգտագործել, և ինչն է այս փորձառությունը յուրահատուկ դարձնում:

Ես օգտագործել եմ նավակը և լողը:

Ինչ ուղերձ եք ուզում փոխանցել «Ոչ Օդանավային Ռեժիմ» գինի միջոցով ձեր ներդրումներով:

Ես Նոր միջոց եմ մտածել, թե ինչպես խուսափել կծկված մաշկից, երբ շատ երկար եք ջրի մեջ: Եվ ես ունեմ շնչափողեր, եթե ուզում եք: Այնպես որ, եթե երբևէ Նորմանդիայում լինեք, եկեք մի բաժակ խմեք իմ բունկերում: Եթե լողալով գաք, դա շատ լավ է:

ARE THERE ANY SPECIFIC DESTINATIONS OR TRAVEL METHODS YOU ARE EXCITED TO EXPLORE NEXT?

I'll go where selling snorkels takes me, I suppose.

HOW DO YOU ENGAGE WITH LOCAL COMMUNITIES DURING YOUR SUSTAINABLE TRAVELS?

The schools of fish I met on my trip were always very friendly. You have to understand that these waters don't belong to you. When I had a boat, the fish were entitled to settle there.

HAVE YOU COLLABORATED WITH OTHER ARTISTS OR ORGANIZATIONS FOCUSED ON ECO-FRIENDLY PRACTICES?

I once met someone who dug tunnels to travel. He did it with just his hands, and was frustrated that he only made a few metres in a few weeks. When he started using machines he made a lot of friends but we didn't really talk together any more. I told him that he could have just walked for such short distances but that obviously wasn't the aim.

HOW HAS YOUR PERSPECTIVE ON TRAVEL AND SUSTAINABILITY CHANGED THROUGH YOUR EXPERIENCES?

I've never done it any other way, so I can't compare. If it wasn't for the need to travel, I think I'd probably stay paddling. There's a lot to discover when you're paddling.

Ինչ ազդեցություն կարող է ունենալ կայուն ճանապարհորդությունը արվեստի համայնքի վրա:

Հրաշալի է, թե ինչպես կարող են ռեզիդենտները և ցուցահանդեսները 10,000 կմ հեռավորության վրա լինել, բայց ամեն ինչ հասանելի է: Շատ տարօրինակ է մի քանի ժամում աշխարհի մյուս ծայրում հայտնվելը, առանց հարցնելու: Բացի այդ, ամբողջ օրանավակայանի արարողությունը իմաստ չունի ինձ համար: Ամբողջը պուռեալիստական է և միևնույն ժամանակ սովորական: Ինչո՞ւ իմ լողացող ճանապարհորդությունները իմ հավատարիմ ձկների հետ ավելի քիչ իմաստ ունեն, քան թռչունի նման, բայց առանց թևերի ճանապարհորդելը: Ես նախընտրում եմ լողաթևեր ունենալ:

Ինչ ապագա ծրագրեր կամ նախագծեր ունեք կայուն ճանապարհորդության հետ կապված:

Ես կցանկանայի ավելի շատ շնչափողեր առաջարկել բոլոր նրանց, ովքեր ցանկանում են, և գուցե նաև լողաթևեր: Եթե պետք է կենդանի դառնաս ճանապարհորդելու համար, ես կնախընտրեմ քեզ վերածել ձկան:

Կոմս որոշակի նպատակներ կամ ճանապարհորդական մեթոդներ, որոնք ոգևորված եք ուսումնասիրել:

Ես ենթադրում եմ կգնամ այնտեղ, որտեղ կվաճառեմ շնչափողերը:

Ինչպե՞ս եք ներգրավվում տեղի համայնքների հետ ձեր կայուն ճանապարհորդությունների ընթացքում:

Ձկների խմբերը, որոնց հանդիպեցի իմ ճանապարհորդության ընթացքում, միշտ շատ բարեհամբույր էին: Դուք պետք է հասկանաք, որ այս ջրերը չեն պատկանում ձեզ: Երբ նավակ ունեի, ձկները իրավունք ունեին այնտեղ բնակվելու:

Եղև՞ են համագործակցություններ այլ արվեստագետների կամ կազմակերպությունների հետ, որոնք կենտրոնացած են բնապահպանական պրակտիկաների վրա:

Ես մի անգամ հանդիպեցի մեկին, ով թունելներ էր փորում ճանապարհորդելու համար: Նա դա անում էր միայն իր ձեռքերով և հիասթափված էր, որ ընդամենը մի քանի մետր էր առաջ գնում մի քանի շաբաթվա ընթացքում: Երբ նա սկսեց օգտագործել մեքենաներ, նա շատ ընկերներ ձեռք բերեց, բայց մենք այլևս շատ չէինք խոսում: Ես նրան ասացի, որ կարող էր ուղղակի քայլել այդպիսի կարճ տարածությունների համար, բայց դա ակնհայտորեն նպատակը չէր:

Ինչպե՞ս է ձեր ճանապարհորդության և կայունության վերաբերյալ տեսակետը փոխվել ձեր փորձառությունների միջոցով:

Ես դա այլ կերպ չեմ արել, այնպես որ չեմ կարող համեմատել: Եթե ճանապարհորդության կարիք չլիներ, հավանաբար կշարունակեի թիավարել: Շատ բան կա բացահայտելու, երբ թիավարում ես:

Ինչպե՞ս խորհուրդ կտաք արվեստագետներին, ովքեր նոր են սկսել ուսումնասիրել կայուն ճանապարհորդությունը:

Խնդրում եմ դադարեցրեք թռչել այդքան մեծ թևերով:

Alina Andrei
Romania

HI ALINA
PLEASE INTRODUCE YOURSELF AND TELL US A BIT ABOUT YOUR ARTISTIC BACKGROUND?

I am an artist, curator, gallery attendant, and cat-sitter. Most often, I create photo installations and zines.I live in Cluj, Romania.

HOW DID YOU FIRST BECOME INTERESTED IN ECO-FRIENDLY MOBILITY?

Well, I don't know how to drive (I don't think I'd be good at it), and I don't have a car. I go quite often to Braşov, the city where my parents live. Obviously, I take the train. Trains in Romania are slow and not very reliable (they often have delays), but I still like them, ever since childhood. I associate them with trips to visit my grandparents and to the Danube Delta. Although less common now, there's still a tradition here where strangers strike up conversations on the train—sometimes it's like listening to plays or soap operas. If you talk to the elderly, you're sure to pick up secrets on how to make the best pies or sarmale, or how to cure yourself when you're sick using cabbage leaves, hot salt, or nettle tea. On the train, I work on my laptop, and I read. I've gotten many good ideas while traveling by train. I don't know why.

PLEASE DESCRIBE ONE OF YOUR MOST MEMORABLE ECO-FRIENDLY TRAVEL EXPERIENCES? WHAT MODES OF TRANSPORTATION DID YOU USE. AND WHAT MADE THE EXPERIENCE UNIQUE?

The most eco-friendly trips I've ever taken were back when I was a kid at my grandparents' village. I used to ride with my grandpa from their backyard out to the fields on the edge of the village in a donkey cart. I loved it. We'd go to pick grapes or wherever they had corn.

WHAT MESSAGE DO YOU HOPE TO CONVEY THROUGH YOUR CONTRIBUTIONS TO THE “NO AIRPLANE MODE” ZINE? HOW DO YOU THINK SUSTAINABLE TRAVEL CAN INFLUENCE THE BROADER ARTS COMMUNITY?

I don't know—let's just say that, like everyone else, I want to breathe clean, unpolluted air. There's no big secret: we all want clean air. If we can help by traveling in a greener way, why not?

WHAT ARE YOUR FUTURE PLANS OR PROJECTS RELATED TO SUSTAINABLE TRAVEL ? ARE THERE ANY SPECIFIC DESTINATIONS OR TRAVEL METHODS YOU ARE EXCITED TO EXPLORE NEXT?

I will definitely make more zines, photographs and other artworks directly or indirectly related to my train journeys.

HOW DO YOU ENGAGE WITH LOCAL COMMUNITIES DURING YOUR SUSTAINABLE TRAVELS? HAVE YOU COLLABORATED WITH OTHER ARTISTS OR ORGANIZATIONS FOCUSED ON ECO-FRIENDLY PRACTICES?

I've always loved the idea of traveling on a river by hydro bike. Not as entertainment, but as practical transportation from one point to another. I'd love to commute like that somewhere in Europe. I would also like to swim/ float daily on a (clean) river, like I saw on the internet that it happens in a town in Switzerland.

HOW HAS YOUR PERSPECTIVE ON TRAVEL AND SUSTAINABILITY CHANGED THROUGH YOUR EXPERIENCES?

I suppose so. Every experience changes you, enriches you.

Ողջուն, Ալինա,
ինչպես եմ ներկայացրեք ձեզ և պատմեք մի փոքր ձեր արվեստի ճանապարհի մասին:

Ես արվեստագետ եմ, համադրող, պատկերասրահի աշխատակից և կատուների խնամող: Ամենից հաճախ ես ստեղծում եմ ֆոտոինստալացիաներ և գլխեր: Ես ապրում եմ Ռումինիայի Կլուժ քաղաքում:

Ինչպե՞ս սկսեցիք հետաքրքրվել բնապահպանական շարժունակությամբ:

Ես մեքենա վարել չգիտեմ (և չեմ կարծում, որ լավ կլինեի դրանում), և չունեմ մեքենա: Հաճախ գնում եմ Բրաշով, քաղաքը, որտեղ ապրում եմ ծնողներս: Ակնհայտ է, որ գնացքով եմ գնում: Ռումինիայում գնացքները դանդաղ են և ոչ միշտ հուսալի (հաճախ ուշացումներ են լինում), բայց ես դեռ սիրում եմ դրանք՝ մանկությունից ի վեր: Դրանք ինձ համար ասոցացվում են տատիկ-պապիկներին և Դանուբի դելտա այցելելու ուղևորությունների հետ: Չնայած հիմա դա այնքան էլ հաճախ չի պատահում, այստեղ դեռ կա ավանդույթ, որտեղ անձանթները սկսում են գրուցել գնացքում. երբեմն դա նման է պիեսներ կամ սերիալներ լսելուն: Եթե գրուցես տարեցների հետ, հաստատ կհայտնաբերես գաղտնիքներ, թե ինչպես պատրաստել լավագույն կարկանդակները կամ սարմալեն, կամ ինչպես բուժվել հիվանդության ժամանակ՝ օգտագործելով կաղամբի տերևներ, տաք աղ կամ եղինջի թեյ: Գնացքում ես աշխատում եմ իմ նոութբուքով և կարդում եմ: Գնացքով ճանապարհորդելիս ես շատ լավ գաղափարներ եմ ստանում: Չգիտեմ՝ ինչու:

Կպատմե՞ք ձեր ամենահիշարժան բնապահպանական ճանապարհորդություններից մեկը: Ինչ փոխադրամիջոցներ եք օգտագործել, և ինչն է այս փորձառությունը յուրահատուկ դարձնում:

Ամենից բնապահպանական ուղևորությունները, որ երբևէ կատարել եմ, այն ժամանակ էին, երբ ես երեխա էի և տատիկ-պապիկների գյուղում էի: Ես սիրում էի նստել պապիկիս հետ էջի կառքի մեջ և գնալ դաշտեր, որոնք գտնվում էին գյուղի ծայրամասում: Մենք գնում էինք խաղող հավաքելու կամ այնտեղ, որտեղ եգիպտացորեն կար:

Ինչ ուղերձ եք հույս ունենում փոխանցել «Ոչ Օդանավային Ռեժիմ» գլխում ձեր ներդրումներով: Ինչպե՞ս եք կարծում, կայուն ճանապարհորդությունը կարող է ազդել արվեստի համայնքի վրա:

Չգիտեմ՝ ասե՞ք, ինչպես բոլորը, ես էլ ուզում եմ շնչել մաքուր, չաղտոտված օդ: Ոչ մի մեծ գաղտնիք չկա՝ մենք բոլորս ցանկանում ենք մաքուր օդ: Եթե կարող ենք օգնել ավելի կանաչ ճանապարհորդությամբ, ինչու՞ չանել դա:

WHAT ADVICE WOULD YOU GIVE TO ARTISTS WHO ARE JUST STARTING TO EXPLORE SUSTAINABLE TRAVEL? IS THERE ANYTHING ELSE YOU WOULD LIKE TO SHARE WITH OUR READERS ABOUT YOUR JOURNEY AND WORK IN SUSTAINABLE MOBILITY?

I think you have to have a certain financial security even when traveling sustainably and ecologically, just for the sake of art. Maybe because I am from Eastern Europe / Balkans and not very young, I am more cynical. I don't believe anymore in the myth of the artist who walks on his/her feet to Paris (nowadays in Berlin or London) and conquers the art world. I think traveling is wonderful. It helps enormously to meet new people, new perspectives - but I wouldn't pin all my hopes on traveling.

Ինչպիսի՞նք ապագա ծրագրեր կան նախագծեր ունեք կայուն ճանապարհորդության հետ կապված: Կան որոշակի նպատակներ կամ ճանապարհորդական մեթոդներ, որոնք ոգևորված եք ուսումնասիրել:

Ապագայում հաստատ կստեղծեմ ավելի շատ զիներ, լուսանկարներ և այլ արվեստի գործեր, որոնք ուղղակի կամ անուղղակի կերպով կապված են իմ գնացքային ուղևորությունների հետ:

Ինչպե՞ս եք ներգրավվում տեղի համայնքների հետ ձեր կայուն ճանապարհորդությունների ընթացքում: Եղև՞ են համագործակցություններ այլ արվեստագետների կամ կազմակերպությունների հետ, որոնք կենտրոնացած են բնապահպանական պրակտիկաների վրա:

Ես միշտ սիրել եմ գետի վրա հիդրո հեծանիվով ճանապարհորդելու գաղափարը: Ոչ որպես զվարճանք, այլ որպես գործնական փոխադրամիջոց՝ մի կետից մյուսը հասնելու համար: Ես կցանկանայի այսպես երթևեկել որևէ տեղ Եվրոպայում: Ես նաև կցանկանայի ամեն օր լողալ կամ լողալ մաքուր գետի մեջ, ինչպես տեսել եմ ինտերնետում, որ տեղի է ունենում Շվեյցարիայի մի քաղաքում:

Ձեր փորձառությունների միջոցով ձեր ճանապարհորդության և կայունության վերաբերյալ տեսակետը փոխվե՞լ է:

Կարծում եմ՝ այո: Ցուրաքանչյուր փորձառություն փոխում է, հարստացնում է քեզ:

Ինչ խորհուրդ կտաք արվեստագետներին, ովքեր նոր են սկսել ուսումնասիրել կայուն ճանապարհորդությունը: Կա՞ մի բան, որը կցանկանայիք կիսել մեր ընթերցողների հետ ձեր ճանապարհորդության և կայուն շարժունակության աշխատանքների մասին:

Կարծում եմ՝ պետք է ֆինանսապես ապահովված լինել, նույնիսկ երբ ճանապարհորդում եք կայուն և էկոլոգիական եղանակով, պարզապես արվեստի համար: Հնարավոր է, որովհետև ես Եվրոպայի արևելքից եմ / Բալկաններից եմ և արդեն այնքան էլ երիտասարդ չեմ, ես ավելի ցինիկ եմ: Ես այլևս չեմ հավատում այն առասպելին, որ արվեստագետը ոտքով գնում է Փարիզ (այսօր՝ Բեռլին կամ Լոնդոն) և նվաճում է արվեստի աշխարհը: Կարծում եմ, որ ճանապարհորդությունը հրաշալի է: Այն շատ է օգնում հանդիպել նոր մարդկանց, նոր տեսակետների, բայց ես չեի դրել իմ բոլոր հույսերը ճանապարհորդության վրա:

Raphael Robin
France

HI RAPHAEL
HOW DID YOU FIRST BECOME INTERESTED IN ECO-FRIENDLY MOBILITY?

I have always been interested in mobility since I can walk. Later I learned to drive a bicycle and it drove me crazy ! Then I have been able to lead my own path, those moments of discovery are really important to me. Later on I was introduced to parkour by my best friend and everything changed. At this point mobility was just being someone moving. So I attach a great importance to movement . Eco friendly mobility is what I'm seeking but I don't consider my journey between France and Armenia as eco friendly. Traveling long distances is a really challenging eco-friendly mobility. I am a walker.

PLEASE DESCRIBE ONE OF YOUR MOST MEMORABLE ECO-FRIENDLY TRAVEL EXPERIENCES?
WHAT MODES OF TRANSPORTATION DID YOU USE, AND WHAT MADE THE EXPERIENCE UNIQUE?

As of now, the most memorable eco-friendly trip I remember was last weekend ! As I'm working for 2 months in Yerevan, we used to go to discover the country on weekends by hitchhiking with my fiancé. We went to Goris on Saturday and came back on Sunday but... The last driver we met invited us to his home and we just shared the best moments with him and her family who offered us dinner and a bedroom. This is the best. Hitch hiking is unique because you are nobody, like a ghost in an iron shell. As if you were following the winds. You just grab here and there the traffic, you could not do it, it would be the same. So every moment you meet someone is an opportunity, it wasn't supposed to happen but here it is so what do we do now ? Armenia is the best country for those experiences because people are very helpful and generous. I am kind of addicted to hitch hiking.

WHAT MESSAGE DO YOU HOPE TO CONVEY THROUGH YOUR CONTRIBUTIONS TO THE “NO AIRPLANE MODE” ZINE?
HOW DO YOU THINK SUSTAINABLE TRAVEL CAN INFLUENCE THE BROADER ARTS COMMUNITY?

I think the message that could convince me would be the proof that it's possible. I mean if you can travel without a plane, why wouldn't you do it ? I did it because I can manage to take 1 week to go and 2 weeks to come back. And I wouldn't have come if it were by taking the plane. I believe that positivity and inspiration are stronger than shame and guilt to convince people not to take the plane. So if you can do it, then do it and it will be the best trip of your life !!! Sustainable travel is a big and deep influence on everybody that has the chance to experience it too. It's another mindset : now you travel for traveling not for the destination only. The way is a part of where you want to go. It has a central place in my work and thoughts.

WHAT ARE YOUR FUTURE PLANS OR PROJECTS RELATED TO SUSTAINABLE TRAVEL ?
ARE THERE ANY SPECIFIC DESTINATIONS OR TRAVEL METHODS YOU ARE EXCITED TO EXPLORE NEXT?

I would like to ride a bicycle to travel. Like riding the french coastline I guess. I found my interest in hitch hiking. We will explore the possibilities in Greece with my fiancé on our way back to France in the beginning of September!

HOW DO YOU ENGAGE WITH LOCAL COMMUNITIES DURING YOUR SUSTAINABLE TRAVELS?
HAVE YOU COLLABORATED WITH OTHER ARTISTS OR ORGANIZATIONS FOCUSED ON ECO-FRIENDLY PRACTICES?

Well I try my best to meet people and share good vibrations, smiling is good, smiling and understanding each other while speaking the same language is inestimable. I'd like to share more drawings... Well I collaborated with at least 30 drivers that had the kindness to take us with them, giving to our ghostly travel the “eco friendly” label. Not more.

Ողջույն, Ռաֆայել:
Ինչպե՞ս սկսեցիք հետաքրքրվել բնապահպանական շարժունակությամբ:

Ես միշտ հետաքրքրված եմ եղել բնապահպանական շարժունակությամբ այն պահից, երբ կարողացա քայլել: Հետագայում ես սովորեցի հեծանիվ վարել, և դա ինձ խելագարեցրեց: Այնուհետև ես կարողացա անցնել իմ սեփական ճանապարհով, և այդ բացահայտումների պահերը իսկապես կարևոր են ինձ համար: Հետագայում իմ լավագույն ընկերն ինձ ծանոթացրեց պարկուրին, և ամեն ինչ փոխվեց: Այդ պահից շարժունակությունն այլևս պարզապես ինչ-որ մեկի շարժվելը չէր: Ես մեծ կարևորություն եմ տալիս շարժմանը: Ես փնտրում եմ բնապահպանական շարժունակություն, բայց չեմ համարում իմ ճանապարհորդությունը Ֆրանսիայից Հայաստան բնապահպանական: Երկար ճանապարհորդություններն իսկապես մեծ մարտահրավեր են բնապահպանական շարժունակության համար: Ես քայլող մարդ եմ:

Կպատմե՞ք ձեր ամենահիշարժան բնապահպանական ճանապարհորդություններից մեկի մասին: Ի՞նչ փոխադրամիջոցներ եք օգտագործել, և ի՞նչն է այս փորձառությունը յուրահատուկ դարձնում:

Այս պահի դրությամբ, ամենահիշարժան բնապահպանական ուղևորությունը, որ հիշում եմ, անցած շաբաթա վերջին էր: Քանի որ 2 ամիս աշխատում եմ Երևանում, մենք շաբաթա վերջերին գնում էինք բացահայտելու երկիրը ավտոստապով իմ նշանածի հետ: Շաբաթ օրը գնացինք Գորիս և վերադարձանք կիրակի օրը, բայց... Վերջին վարորդը, ում հանդիպեցինք, մեզ հրավիրեց իր տուն, և մենք պարզապես կիսվեցինք լավագույն պահերով իր և իր ընտանիքի հետ, ովքեր ընթրիք և ննջասենյակ առաջարկեցին մեզ: Սա ամենալավն էր: Ավտոստապը յուրահատուկ է, քանի որ դու ոչ ոք չես, ինչպես ուրվական՝ երկաթե թաղանթի մեջ: Կարծես քամիներին հետևես: Դու պարզապես այստեղ-այնտեղ վերցնում ես երթևեկությունը, դու կարող էիր դա չանել, մինևույն է կլիներ: Այնպես որ, յուրաքանչյուր պահ, երբ հանդիպում ես ինչ-որ մեկին, հնարավորություն է, դա չպետք է տեղի ունենար, բայց անա, այն տեղի ունեցավ, ուստի ինչ ենք հիմա անում: Հայաստանը լավագույն երկիրն է այդ փորձառությունների համար, որովհետև մարդիկ շատ օգնող և մեծահոգի են: Ես մի տեսակ կախվածություն ունեմ ավտոստապից:

Ինչպե՞ս եք հույս ունենում ձեր ներդրումների միջոցով «Ոչ Օդանավային Ռեժիմ» գինում փոխանցել որևէ ուղերձ: Ինչպե՞ս եք կարծում, կայուն ճանապարհորդությունը կարող է ազդել արվեստի համայնքի վրա:

Կարծում եմ, որ այն ուղերձը, որը կարող է ինձ համոզել, կլինի այն ապացույցը, որ դա հնարավոր է: Ես նկատի ունեմ, եթե կարող ես ճանապարհորդել առանց ինքնաթիռի, ինչու՞ չանել դա: Ես դա արեցի, որովհետև կարող եմ մեկ շաբաթ տրամադրել գնալու և երկու շաբաթ՝ վերադառնալու համար: Եվ ես չեի գա, եթե դա լիներ ինքնաթիռով: Ես հավատում եմ, որ դրականությունը և ներշնչումը ավելի ուժեղ են, քան անոթը և մեղքի զգացումը՝ մարդկանց համոզելու համար ինքնաթիռ չստել: Այնպես որ, եթե կարող ես դա անել, արա, և դա կլինի քո կյանքի լավագույն ճանապարհորդությունը: Կայուն ճանապարհորդությունը մեծ և խորը ազդեցություն ունի բոլոր նրանց վրա, ովքեր հնարավորություն ունեն այն զգալու: Դա այլ մտածելակերպ է. հիմա դու ճանապարհորդում ես ճանապարհորդելու համար, ոչ միայն նպատակակետի: Ճանապարհը մի մասն է այն վայրի, ուր ցանկանում ես գնալ: Այն կենտրոնական տեղ է զբաղեցնում իմ աշխատանքում և մտքերում:

HOW HAS YOUR PERSPECTIVE ON TRAVEL AND SUSTAINABILITY CHANGED THROUGH YOUR EXPERIENCES?

I figured out (i knew it but now it's a global scale feeling) that ecology is a big issue when you have the time and money to consider it. People's priorities aren't about ecology. Meanwhile ecological solutions exist for our problems. I'm not sure ecological speeches or activism will change people's mind, I rather believe in mutual inspirations and true demonstrations of sustainable way of life.

WHAT ADVICE WOULD YOU GIVE TO ARTISTS WHO ARE JUST STARTING TO EXPLORE SUSTAINABLE TRAVEL? IS THERE ANYTHING ELSE YOU WOULD LIKE TO SHARE WITH OUR READERS ABOUT YOUR JOURNEY AND WORK IN SUSTAINABLE MOBILITY?

You need to travel light while not traveling at the speed of light. Take time and fill your backpack with memories. Don't hesitate to come to people, ask help if it's needed. Keep in mind that you will always find a solution! In traveling, the cheat code is not the plane but the ability to communicate with people. Learning a few sentences of the foreign language will open you the way.

Ինչպիսի՞ ապագա ծրագրեր կամ նախագծեր ունե՞ք կայուն ճանապարհորդության հետ կապված: Կա՞ն որոշակի նպատակներ կամ ճանապարհորդական մեթոդներ, որոնք ոգևորված եք ուսումնասիրել:

Ես կցանկանայի հեծանիվ վարել՝ ճանապարհորդելու համար: Ինչպես, օրինակ, հեծանվով շրջանցել ֆրանսիական ավազներ՝ գիծը, կարծում եմ: Ես գտա իմ հետաքրքրությունը ավտոստոպի մեջ: Մենք հետազոտելու ենք հնարավորությունները Հունաստանում իմ նշանածի հետ մեր վերադարձի ճանապարհին Ֆրանսիա՝ սեպտեմբերի սկզբին:

Ինչպե՞ս եք ներգրավվում տեղի համայնքների հետ ձեր կայուն ճանապարհորդությունների ընթացքում: Եղե՞լ են համագործակցություններ այլ արվեստագետների կամ կազմակերպությունների հետ, որոնք կենտրոնացած են բնապահպանական պրակտիկաների վրա:

Ես անում եմ ամեն ինչ՝ մարդկանց հանդիպելու և լավ ալիքներ կիսելու համար, ժպտալը լավ է, ժպտալը և իրար հասկանալը՝ երբ խոսում ենք նույն լեզվով, անգնահատելի է: Ես կցանկանայի ավելի շատ նկարներ կիսել... Ես համագործակցել եմ առնվազն 30 վարորդի հետ, ովքեր բարի էին մեզ հետ վերցնելու իրենց հետ՝ տալով մեր ուրվականային ճանապարհորդությանը «eco-friendly» պիտակը: Ոչ ավելին:

Ինչպե՞ս է ձեր ճանապարհորդության և կայունության վերաբերյալ տեսակետը փոխվել ձեր փորձառությունների միջոցով:

Ես հասկացա (գիտեի դա, բայց հիմա դա գլոբալ զգացողություն է), որ Էկոլոգիան մեծ խնդիր է, երբ ունես դրա մասին մտածելու ժամանակ և գումար: Մարդկանց առաջնահերթությունները Էկոլոգիան չեն: Մինչդեռ Էկոլոգիական լուծումներ կան մեր խնդիրների համար: Համոզված չեմ, որ Էկոլոգիական խոսակցությունները կամ ակտիվիզմը կփոխեն մարդկանց միտքը, ես ավելի շատ հավատում եմ փոխադարձ ներշնչումներին և կայուն կենսակերպի իրական դրսևորումներին:

Ինչ խորհուրդ կտաք արվեստագետներին, ովքեր նոր են սկսել ուսումնասիրել կայուն ճանապարհորդությունը: Կա՞ մի բան, որը կցանկանայիք կիսել մեր ընթերցողների հետ ձեր ճանապարհորդության և կայուն շարժունակության աշխատանքների մասին:

Դուք պետք է ճամփորդեք թեթև՝ առանց լույսի արագությամբ ճամփորդելու: Ժամանակ հատկացրեք և ձեր ուսապարկը լցրեք հիշողություններով: Մի հապաղեք մոտենալ մարդկանց, օգնություն խնդրել, եթե անհրաժեշտ է: Հիշեք, որ միշտ կգտնեք լուծում: Ծանապարհորդության մեջ «չիթ կոդը» ինքնաթիռը չէ, այլ մարդկանց հետ շփվելու ունակությունը: Օտար լեզվով մի քանի նախադասություն սովորելը կբացի ձեր ճանապարհը:

